

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ МЕДІАЦІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ»

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Шифр та назва спеціальності	I10 Соціальна робота та консультування
Назва освітньо-професійної програми	Соціальна робота
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Кафедра	Публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	очна, заочна

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	Мельничук Лариса Михайлівна
Посада	завідувач кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	доктор наук з державного управління
Електронна адреса	l.melnychuk@nuozu.edu.ua
Телефон	097 997 76 71
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/publicnoho-upravlinnia-administruvannia-ta-sotsialnoi-roboty/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky#gsc.tab=0 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=6q4DSQgAAAAJ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7450-6173

	Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58103398200
Консультації	Пнд. 14:00-15:20
Загальна інформація про дисципліну	
Анотація до дисципліни	Навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують підготовку магістрів з соціальної роботи та входить до циклу вільного вибору здобувачів вищої освіти Традиційні підходи до форм, методів та організації роботи з різними групами клієнтів потребують оновлення, щоб відповідати складним викликам сьогодення. Внаслідок цих змін розширюється й функціонал соціального працівника, який повинен вміти працювати з різними групами клієнтів, використовувати широкий спектр методів та інструментів, застосовувати нові технології, бути гнучким та адаптивним, виконувати різні професійні ролі, зокрема функції посередника. Відповідно актуалізується потреба зростає значення у вивченні дисципліни «Технології медіації у соціальній роботі».
Мета дисципліни	Формування оволодіння здобувачами вищої освіти сучасних знань про медіацію як альтернативний та дієвий спосіб вирішення соціальних спорів і конфліктів; вироблення практичних навичок та умінь щодо посередництва у конфліктних ситуаціях, налагодження комунікаційних процесів, підвищення медіаційної компетентності у соціальній роботі
Завдання дисципліни	– вивчення сутності, філософії, принципів та моделей медіації як альтернативного способу вирішення конфліктів та як соціальної послуги (посередництва), правових та етичних засад діяльності медіатора в Україні та світі, видів, структуру, динаміку та стадії соціальних конфліктів і спорів, які є предметом медіації у соціальній роботі; – усвідомлення особливостей медіативного підходу для профілактики конфліктних ситуацій у соціальному середовищі, застосування медіації в різних сферах соціальної роботи; – розуміння процесів аналізу причин виникнення конфліктів і визначення ступеню їхньої медіабельності, алгоритму та методики проведення повної процедури медіації: від вступного слова до укладання медіаційної угоди; – оволодіння вміннями розробки стратегії та застосування медіативних методів для надання ефективних соціальних послуг, вироблення навичок використання основних технік медіації (активне слухання, техніка запитань, управління емоціями, ведення переговорів, тощо).

Пререквізити	Дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Соціальний менеджмент та маркетинг соціальних послуг» та інших дисциплінах профілю, які здобувачі вищої освіти опанували на етапах здобуття магістерського рівня.
Постреквізити	Дисципліна є основою при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності у сфері соціальної роботи.

Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК10. Здатність працювати в команді. Спеціальні (фахові) компетентності: ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи. ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи. ФК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 4кредити ЄКТС (120 годин). У тому числі: денна форма навчання: лекції – 16 годин, практичні заняття – 26 годин, самостійна робота – 78 годин; заочна форма навчання: лекції – 8 годин, практичні заняття – 10 годин, самостійна робота – 102 годин.
Форма підсумкового контролю	Диф. залік
Строки викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 3 семестрі

Програма дисципліни

Назви тем	
1.	Теоретичні основи медіації в соціальній сфері
2.	Правовий простір та нормативно-правове регулювання медіації
3.	Психологія конфлікту в соціальній роботі
4.	Медіація як альтернативний спосіб вирішення конфліктів
5.	Медіація як процес та практична діяльність
6.	Медіатор та його роль й процесі вирішення конфліктної ситуації
7.	Комунікативні технології та інструменти медіатора
8.	Відновне правосуддя та медіація у справах неповнолітніх
Самостійна робота здобувача освіти	
№ з/п	Перелік напрямів індивідуальної роботи здобувачів
1.	Альтернативні способи вирішення конфліктів
2.	Відновні практики у соціальній сфері
3.	Посередництво та оцінка ефективності посередницької діяльності
4.	Моделі медіації та їхні характерні риси
5.	Види медіації та особливості їх застосування
6.	Медіабельність та її критерії
7.	Міжнародна регламентація процедур медіації
8.	Правові та морально-психологічні умови участі сторін у медіації
9.	Медіація в діяльності соціальних працівників
10.	Роль медіатора як неупередженої третьої сторони
11.	Медіатор як професія
12.	Етичний кодекс медіатора
13.	Техніки роботи медіатора на основних етапах медіації
14.	Основні інструменти медіації
15.	Система підготовки медіаторів

Самостійна робота являється елементом навчально-методичного комплексу дисципліни, затверджується кафедрою, підлягає щорічному перегляду з метою дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Список завдань надається здобувачам на першому занятті з певної теми. Самостійна робота з дисципліни виконується у формі індивідуальних завдань. Для здобувачів заочної форми навчання перевіркою підготовки в міжсесійний період являється контрольна робота (індивідуальна залікова робота). Усі завдання самостійної роботи мають бути виконані та здані (надіслані) викладачеві за день до проведення залікового заняття. Розмір шкали ЄКТС за навчальною дисципліною дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувач за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Методи навчання	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: ➤ словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); ➤ наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів); ➤ практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження). Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ➤ метод проблемного викладу матеріалу; ➤ моделювання ситуацій; ➤ мозковий штурм; ➤ метод опори на практичний досвід; ➤ навчальна дискусія; ➤ навчально-наукова проєктна робота у форматі індивідуальної та командної роботи. Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: ➤ усного контролю; ➤ письмового контролю; ➤ самоконтролю та взаємоконтролю; ➤ рецензування відповідей.
------------------------	--

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти:

1. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#n107>

2. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>

Основна література:

1. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика : монографія / Н. А. Мазаракі / Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 276 с.
2. Медіація у професійній діяльності юриста: Підручник / За редакцією Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса, 2019. 462 с.
3. Кисельова Т. Правове регулювання відносин із надання послуг медіації у зарубіжних країнах. Право України. 2011. № 11–12. С. 225–236
4. Леко Б., Чуйко Г. Медіація : підручник. Чернівці : Книги. XXI, 2014. 520 с.
5. Європейський кодекс поведінки для медіаторів (European Code of Conduct for Mediators) [www.richardbutler.com/euromed/Code_of_Conduct.htm]
6. Гайдук Н. Модель процесу посередництва. Основи посередництва: концепції, методи, прийоми. Навч. посіб. / Н. Гайдук, А. Журавський. Львів : МАЛТИ-М, 2004. 150 с.
7. Гірник А. Посередництво в конфліктах / А. Гірник, А. Бобро. URL: http://www.dere.com.ua/library/girnyk_bobro/konflikty.shtml.

Додаткова література:

8. Кисельова Т. Правове регулювання відносин із надання послуг медіації у зарубіжних країнах. Право України. 2011. № 11–12. С.

225–236.

9. Посібник з програм відновного правосуддя / Видання ООН. Київ : Verso-04, 2009. 95 с. URL: www.unicef.org/ukraine/ukr/1Uvenal_Const.indd.pdf

10. Практичне застосування медіації: практично-методичний посібник викладача / укладачі: В. Каневська, К. Наровська. Київ, 2016. URL: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/Curriculum_Mediation_print.pdf

11. Стратегії забезпечення життєздатності відновних практик: механізм співпраці правової системи та громади заради суспільної безпеки : посібник. Київ: Видавець Захаренко В. О., 2009. 224 с.

12. Фішер Р., Юрі У., Петтон Ю. Шлях до Так. Як вести переговори, не здаючи позицій. Київ : Основи, 2016. 220 с.

Інформаційні ресурси:

13. Ліга медіаторів України. URL: <http://limu.org.ua>

14. Українська академія медіації. URL: <https://mediation.ua/pro-mediacyu/korisni-materialy>

15. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

16. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (парламентська) URL: <http://nlu.org.ua/>

Загальна схема оцінювання

На останньому практичному занятті визначається накопичувальний бал поточної успішності за формулою: сума усіх оцінок за поточну діяльність поділена на кількість завдань (тем) та помножена на 12. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни: за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів. Підсумкова оцінка успішності з освітнього компонента для здобувачів, які успішно виконали програму освітнього компонента, є простою сумою оцінки за поточну та підсумкову успішність.

Національна оцінка	Бали за поточне оцінювання	Бали за підсумкове оцінювання	Загальна оцінка з дисципліни
«5» (відмінно)	54-60	36-40	90-100
«4» (добре)	42-53	28-35	70-89
«3» (задовільно)	36-41	24-27	60-69
«2» (незадовільно)	0-35	0-23	59 та нижче

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення студентів з освітнього компонента, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10% студентів
«В»	Наступні 25% студентів
«С»	Наступні 30% студентів
«D»	Наступні 25% студентів

«Е» Останні 10% студентів

Шкала ЄКТС є відносною та встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників.

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
 - 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:
- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
 - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
 - відрахування з Університету.